

Hoofdstuk 1: oefenpraktijk zelfsturende consument

Intro

*_

Tijd beantwoorden vragen: per deelgebied half tot heel uur.

*

Vraagstelling vooralsnog beknopt. Afgebakend op soort/hoofdproduct.
Meer specifieke vragen wellicht in toekomstige projectversies.

*

Oefenpraktijk consumptie: wat willen deelnemers echt?
Welk consumentenpatroon is toereikend voor een vrij en genoeglijk bestaan?

*

De uitnodiging is open. Wat zijn je verlangens? Prachtige kleding, twintig paar schoenen, alleen nog maar deelauto's, elke maand met het vliegtuig op vakantie, kleiner wonen, een wijkcentrum voor elke buurt, minder vlees, onbeperkt dataverkeer, hoogstens vijftien kinderen per klas in het basisonderwijs, plastische chirurgie of toch liever naturel? Crematie of in de aarde ten ruste gaan? Neem de vrijheid.

*

Vragen hebben in eerste instantie betrekking op kwantiteit: 200 gram groenten per dag, 1 huisarts op elke 5.000 inwoners, 50 m² woonruimte, 100 gig dataverkeer per maand, wel of geen huisdier en zo ja hoeveel, etcetera.

*

De gewenste kwaliteit komt aansluitend aan de orde:

- schoonheid;
- duurzaam;
- comfortabel;
- mens-/diervriendelijk;
- milieuvriendelijk;
- verscheiden;
- beschikbaarheid.

1.1: Inventarisatie consumptiepatroon kwantitatief

Startscherm

Selecteer deelgebied consumptie

1. Eten en drinken
2. Kleding en verzorging
3. Wonen
4. Vervoer
5. Opvoeding en onderwijs
6. Gezondheidszorg
7. Media en communicatie
8. Kunst en cultuur/sport/ontmoeting
9. Vrije tijd/recreatie/ontspanning
10. Infrastructuur
11. Geboorte en dood

Ad 1: Eten en drinken

*

Deelgebied eten en drinken, kent verschillen op wereldschaal. Bron: FAO; Food and Agriculture Organization, Verenigde Naties. Per land/cultuur aanpassing standaard eet-/drinkpatroon.

*

Deelnemers duiden hun voorkeur eten/drinken in relatie tot standaard patroon eigen land/cultuur.
Bron Nederland: www.voedingscentrum.nl

Standaard patroon eten

p.p./p.d.

Groente:	300 gr
Fruit:	250 gr
Aardappelen:	300 gr = 4-5 aardappelen middelgroot
Rijst; couscous:	90 gr = 4 eetlepels
Pasta: spaghetti, macaroni, mie:	110 gr = 4-5 eetlepels
Peulvruchten: bruine bonen, linzen:	60 gr gedroogd
Vlees (rood):	100 gr
Vis:	100 gr
Zuivel: yoghurt, kwark	100 gr = 6 eetlepels
Noten:	25 gr = handje vol
Vetten (smeer- en bereiding):	50 gr = 1/5 ^{de} pakje – 2 eetlepels
Boterhammen, crackers:	150 gr = 6 st
Zuivel kaasbeleg:	50 gr = 2 plakken
Vleesbeleg:	40 gr = 3 plakken
Eieren:	50 gr = 1 st
Suiker:	50 gr = 4 eetlepels
Zout:	2 gr = 1 theelepel
Kruiden:	4 gr = 2 theelepels
Sauzen:	30 gr = 1,5 eetlepel

p.p. = per persoon || p.d. = per dag || gr = gram || st = stuks

Eigen voorkeur eten

	Gelijk				Veel	Veel
	Basis	Niet	Minder	Meer	minder	meer
Groente:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fruit:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Aardappelen:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rijst, couscous:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pasta:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Peulvruchten:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vlees (rood):	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vis:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zuivel:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Noten:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vetten:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Boterham/cracker	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zuivel-kaas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vlees (beleg):	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Eieren:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Suiker:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zout:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kruiden:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sauzen:	☐	☐	☐	☐	☐	☐

**Deze week
in de aanbieding bij AH:
Bakkersbrood**

**Wat had u dan gewild?
Slagersmelk?**

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol
www.twitter.com/deRageBol

Standaard patroon drinken

p.p./p.d.

Water:	5 glazen	1000 ml
Melk:	1 glas	200 ml
Koffie:	3 kopjes	450 ml
Thee:	4 glazen	600 ml
Vruchtensappen:	0,5 glas	100 ml
Frisdrank:	0,5 glas	100 ml

Alcoholische drank:	☐ bier	☐ wijn	☐ sterke drank
1 glas	250 ml	100 ml	35 ml

Eigen voorkeur drinken

	Gelijk Basis	Niet	Minder	Meer	Veel minder	Veel meer
Water:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Melk:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Koffie:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Thee:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vruchtensappen:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Frisdrank:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Alcoholische drank:	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Wel of niet buiten de deur

Aantal: dagen per week

Catering: ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3

Afhaal: ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3

Moestuin ☐ Nee

☐ Ja ☐ < 100 m2 ☐ 100 - 200 m2 ☐ 200 – 500 m2 ☐ > 500 m2

p.p. = per persoon || p.d. = per dag || ml = milliliter || m2 = vierkante meter

Ad 2: Kleding en verzorging

Standaard patroon kleding

p.p./p.j.

Ondergoed: slip/hemd/t-shirt	4 set
Casual boven: overhemd/sweater/trui	4 set
Casual onder: rok/jurk/broek	4 set
Net: elegant/stijlvol	1 set
Sport	1 set
Vrije tijd	1 set
Jas/das	2 set
Hoed/pet/muts	1 set
Sokken/panty	6 set
Schoenen: casuael/sport/vrije tijd	3 paar

p.p. = per persoon || p.j. = per jaar

Eigen voorkeur kleding ^

^ Werkkleding valt niet onder consumptie. Komt terug bij faciliteren productie.

	Gelijk				Veel	Veel
	Basis	Niet	Minder	Meer	minder	meer
Ondergoed:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Casual boven:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Casual onder:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Net:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sport:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vrije tijd:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jas/das:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoed/pet/muts:		☐	☐	☐	☐	☐
Sokken/panty:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Schoenen:	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Voorkeur grondstof textiel (optelsom max 100%)

Katoen	Wol	Linnen	Zijde	Synthetisch	Hennep
..... %	 0%	 0%	 0%	 0%	 0%

Nieuw of tweedehands

Inkoop

☐ Alles nieuw

☐ Deel tweedehands ☐ 10%

☐ 20%

☐ 30%

☐ >30%

**Als de mens met hebzucht geboren wordt,
waarom is er dan reclame?**

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Standaard patroon verzorging

	p.d.	p.2d.	p.w.	p.m.	p.2m.
Handen wassen	5x				
Douche		1x			
Bad			1x		
Tanden poetsen	2x				
Parfum, crème, lotion	1x				
Kapper				1x	
Pedicure					1x
Kleding wassen			1x		

Eigen voorkeur verzorging

	Gelijk Basis	Niet	Minder	Meer	Veel minder	Veel meer
Handwas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Douche	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tandenpoets	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Parfum, lotion	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Haarkappen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Voet-/huidverzorging	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kleren wassen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Bezoek wellness centrum ☐ Nooit ☐ Weleens ☐ Regelmatig ☐ Vaak

Standaard patroon verfraaiing

p.p.

Horloge	1 st
Sieraden (ring, armband, ketting etc.)	3 st
Tattoo	1 st

p.p. = per persoon || st = stuks

Eigen voorkeur verfraaiing

	Gelijk Basis	Niet	Minder	Meer	Veel meer
Horloge	☐	☐	☐	☐	☐
Sieraden	☐	☐	☐	☐	☐
Tattoo	☐	☐	☐	☐	☐

Het is Adam en Eva weer.

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Ad 3: Wonen

Eigen voorkeur huisvesting

☐	☐	☐	☐	☐	☐			
Dorp	Plaats	Plaats	Stad	Stad	Stad			
Buiten- gebied	> 5 duizend < 30 duizend	> 30 duizend < 100 duizend	> 100 duizend < 1 miljoen Centrum	> 100 duizend < 1 miljoen Buitenwijk	> 1 miljoen			
☐	☐	☐	☐	☐	☐			
Kamer	Appartement	Huis in rij	Huis 2/1 kap	Groep- huisvesting	Huis vrijstaand			
Binnenruimte in m2		☐ 20	☐ 40	☐ 70	☐ 100	☐ 150	☐ 200	☐ 300+
Buitenruimte eigen in m2		☐ Niet	☐ 100	☐ 200	☐ 500	☐ 1000	☐ 2000	☐ 2000+
Bijgebouwen		Schuur			Garage			
		☐ Ja		☐ Nee		☐ Ja	☐ Nee	

**Woont u ook in zo'n buurt
met meer nestkastjes dan vogels?**

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Bouw

Materiaalgebruik skelet

☐	☐	☐	☐
Beton	Staal	Steen	Hout

Isolatie

☐	☐	☐
Minimaal	Middel	Maximaal

Verwarming

☐	☐	☐	☐	☐
Geiser	Boiler	Airco	Warmtepomp	Stadsverwarming

Vloerverwarming

☐	☐
Ja	Nee

Automatische klimaat regulering

☐	☐
Ja	Nee

Meterkast

☐	☐	☐	☐	☐
3x25A	3x35A	3x40A	3x50A	3x63A

Zonnepanelen

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Niet	1 - 5	6 - 10	11 - 15	16 - 20	20 - 30	> 30

Laadpaal

☐	☐
Ja	Nee

Inventaris

Toilet:

☐	☐	☐
1	2	>2

Badkamer

☐	☐	☐
1	2	>2

Sanitair badkamer(s): basis: wastafel, spiegelkast, douche

☐	☐	☐	☐
Basis	+ toilet	+ bidet	+ bad

Keuken: basis aanrecht, fornuis/kookplaat, kasten

☐	☐	☐	☐	☐
+ koel-vries	+ Quooker	+ vaatwasser	+ oven	+ magnetron

Huishoudelijke apparaten groot

☐	☐	☐	☐	☐
Extra koelkast	Extra vriezer	Wasmachine	Wasdroger	Stofzuiger

Keuken apparaten klein

☐	☐	☐	☐	☐
Koffiezetapparaat	Broodrooster	Bakijzer	Waterkoker	Mixer
☐	☐	☐	☐	☐
Keukenmachine	Airfryer	Blender	Frituurpan	Tostmaker

Vloerbedekking

☐	☐	☐	☐
Hout	Tegels	Tapijt	Zeil

Verlichting

☐	☐	☐
Sober	Middel	Ruim

Meubilair: basis: tafel, keukenstoel 2x fauteuil1x, bed, bank, kast

☐	☐	☐	☐
Basis	Basis x 2	Basis x 3	Basis x 4+

Eet- en keukengerei (potten, pannen, borden, bestek, glaswerk)

☐	☐	☐
Sober	Middel	Ruim

Uitzet basis: beddengoed, hand-/vaatdoeken,

☐

Sober

☐

Middel

☐

Ruim

Tuinset (parasol 1x, tafel 1x, bank 1x, stoelen 4 x)

☐

Ja

☐

Nee

Pakket gereedschap

☐

Geen

☐

Minimaal

☐

Basis

☐

Ruim

☐

Maximaal

Nieuw of tweedehands

Inkoop

☐ Alles nieuw

☐ Deel tweedehands ☐ 10%

☐ 20%

☐ 30%

☐ >30%

Huisdier

☐ Hond

☐ Poes

☐ Vogel

☐ Vissen

☐ Knaagdier

Aantal

.....

.....

.....

.....

.....

Vervreemding

**Je vrouw bellen
en er pas na 10 minuten achter komen
dat je met ChatGPT spreekt.**

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Ad 4: Vervoer

Gebruik openbaar vervoer

	Middel	Prognose km p.j.
☐	Vliegtuig	
☐	Trein	
☐	Bus	
☐	Taxi	

Gewenst netwerk openbaar vervoer

- ☐ Fijnmazig, dichtstbijzijnde halte >5 minuten lopen/fietsen, vertrek/overstap elke 10 minuten
- ☐
- ☐
- ☐
- ☐ Grofmazig, dichtstbijzijnde halte >30 minuten, vertrek/overstap afhankelijk van gebruik

Wandel ondersteuning

Rollator ☐ Ja ☐ Nee Scootmobiel ☐ Ja ☐ Nee

Fiets specificaties

	Soort	km p.j.	Uitvoering		
☐	Fiets regulier		☐ Sober	☐ Standaard	☐ Luxe
☐	Fiets sport		☐ Sober	☐ Standaard	☐ Luxe
☐	Fiets elektrisch		☐ Sober	☐ Standaard	☐ Luxe
☐	Bakfiets		☐ Sober	☐ Standaard	☐ Luxe
☐	Fatbike		☐ Sober	☐ Standaard	☐ Luxe

Scooter/motor specificatie

☐	Scooter	km p.j.			
	Aandrijving	☐ Fossiel	☐ Elektrisch		
	Uitvoering	☐ Sober	☐ Standaard	☐ Luxe	
☐	Motor (fossiel)	km p.j.			
	Cilinderinhoud	☐ 150 cc	☐ 250 cc	☐ 500 cc	☐ 750 cc
	Uitvoering	☐ Sober	☐ Standaard	☐ Luxe	

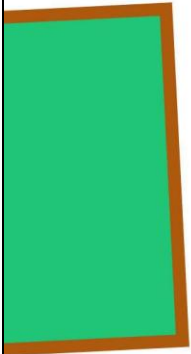
km = kilometer || p.j. = per jaar || cc = cilinder inhoud in kubieke centimeter

Auto specificatie

Km p.j.

Gebruik	☐ Privé	☐ Deelauto samenlevingsverband	☐ Deelauto openbaar
Categorie	☐ Mini ☐ SUV groot	☐ Compact ☐ Cabriolet	☐ Midden ☐ Luxe ☐ SUV midden ☐ Topklasse
Uitvoering	☐ Sober	☐ Standaard	☐ Luxe
Aandrijving	☐ Fossiel	☐ Elektrisch	☐ Hybride ☐ Waterstof

Boot	☐ Ja	☐ Nee
Soort	☐ Roei/kano	☐ Motor ☐ Zeil
Categorie	☐ A	☐ B ☐ C ☐ D
Uitvoering	☐ Sober	☐ Standaard ☐ Luxe
Gebruik	☐ Privé	☐ Deelboot

Steeds meer auto's

**U bedoelt,
er groeit een jeugd op die niet weet wat liften is.**

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Ad 5: Opvoeding en onderwijs

Ondersteuning opvoeding

Leeftijd 0 – 5 jaar	Kindcentra consulten p.j.						
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	niet	1	2	3	5	10	>10
Leeftijd 6 – 12 jaar	Remedial Teaching trajecten p.j. (6 bijeenkomsten)						
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	niet	1	2	3	5	10	>10
Leeftijd 6 – 15 jaar	Jeugdzorg consulten p.j.						
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	niet	1	2	3	5	10	+10

Kinderopvang

Leeftijd	0 – 5 jaar
Aantal kinderen	
Dagen per week	

Ja mooie wereld, verheug je maar op mijn komst.

www.deragebol.nl • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Onderwijs faciliteiten algemeen

Enkel openbaar ☐ Ja ☐ Nee

Scholen ☐ zelfstandig ☐ deel koepelorganisatie

Voorkeur inrichting basisonderwijs

Aard onderwijs ☐ Ervarend leren

Leeftijd ☐ 6 – 11 jaar

Groepsgrootte ☐ <20 ☐ 20 – 25 ☐ 26 – 30 ☐ >30

Uren les per week ☐ <20 ☐ 20 – 25 ☐ 26 – 30 ☐ >30

Grootte school ☐ <100 ☐ 100 ☐ 150 ☐ 200 ☐ 300 ☐ >300

Leerkracht ☐ per jaar verschillend
☐ trekt 6 jaar met zelfde groep op

Voorkeur inrichting middelbaar onderwijs

Aard onderwijs ☐ breed vormend

Leeftijd ☐ 12 - 15 jaar

Groepsgrootte ☐ <20 ☐ 20 – 25 ☐ 26 – 30 ☐ >30

Uren les per week ☐ <20 ☐ 20 – 25 ☐ 26 – 30 ☐ >30

Grootte school ☐ <300 ☐ 300 ☐ 450 ☐ 600 ☐ 750 ☐ >750

Huiswerkbegeleiding ☐ Ja ☐ Nee

Tussenjaar

Leeftijd 16 jaar

Verplicht ☐ Ja ☐ Nee

Invulling ^ ☐ Wereld ontdekken maanden
☐ Vrijwilligerswerk buitenland maanden
☐ Maatschappelijke dienstverlening eigen land maanden

^ Combineren mogelijk. Tussenjaar afgebakend op 12 maanden

Vervolgonderwijs

Inventarisatie onderwijsbehoefte > 16 jaar. Van welk aanbod onderwijs wilt u gebruik maken?

Leeftijd

17 – 19 jaar ☐ Mbo (leerling-gezel)
17 – 19 jaar ☐ voorbereidend Hbo
17 – 19 jaar ☐ voorbereidend Wo
20 – 24 jaar ☐ Mbo+ (meester)
20 – 24 jaar ☐ Hbo
20 – 26 jaar ☐ Wo
27 – 33 jaar ☐ Postgraduate

Permanente educatie

Leeftijd 16 – 86 jaar

Invulling Dagdelen per maand

☐
Vakbekwaamheid ☐ Geen ☐ 1 ☐ 2 ☐ 4 ☐ 4+

☐
Persoonlijke ontwikkeling ☐ Geen ☐ 1 ☐ 2 ☐ 4 ☐ 4+

☐
Creativiteit, kunst, cultuur ☐ Geen ☐ 1 ☐ 2 ☐ 4 ☐ 4+

☐
Vaardigheden zelfbestuur ☐ Geen ☐ 1 ☐ 2 ☐ 4 ☐ 4+

Ad 6: Gezondheidszorg

Gezondheid laat zich moeilijk voorspellen. Bij overige deelgebieden betreffen de vragen wensen/behoeften consumptie voor een vrij en genoeglijk bestaan. Om een beeld te krijgen van een toereikende zorgconsumptie vragen wij voor dit deelgebied uw gegevens over afgelopen kalenderjaar.

Aanspraak zorgvoorzieningen afgelopen jaar

Soort zorg	Betreft	Aantal p.j.
☐ Huisarts	consult	
☐ Tandarts	consult	
☐ Thuiszorg	consult	
☐ Jeugdzorg	consult	
☐ Maatschappelijke zorg	consult	
☐ Psychische zorg	consult	
☐ Ziekenhuis eerste hulp	consult	
☐ Ziekenhuis onderzoek	consult	
☐ Opticien	consult	
☐ Fysiotherapie	consult	
☐ Alternatieve geneeswijzen	consult	
☐ Tandarts	behandeling	
☐ Mondhygiëne	behandeling	
☐ Fysiotherapie	behandeling	
		Dagen p.j.
☐ Ziekenhuis dagbehandeling	opname	
☐ Ziekenhuis meerdaags	opname	
☐ Ziekenhuis psychiatrie	opname	
☐ Verpleeghuis	verzorging	
☐ Mantelzorg	verzorging	
☐ Thuiszorg	verzorging	
☐ Zorg mensen met beperking	verzorging	

Medicijnen – middelen

Budget afname

☐	Apotheek	recept	
☐	Basis medicatie	inkoop	
☐	Ondersteuning vitaliteit	inkoop	

Richting toekomst

Jaarlijkse gezondheidscheck ☐ Ja ☐ Nee

Nieuwe medicijnen en medische technologie zonder restrictie beschikbaar ☐ Ja ☐ Nee

www.deragebol.nl • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

**Wanneer iedereen zich om elkaar bekommert,
gloort het zorg-loze bestaan.**

Ad 7: Media en communicatie

Postbezorging ☐ Dagelijks ☐ 3 x per week ☐ 1 x per week

Apparatuur

	Gebruik privé u.p.w.	Stuks Geen	1	2	Uitvoering		
					Sober	Basis	Luxe
TV		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Radio enkel		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Radio/CD		☐	☐	☐	☐	☐	☐
CD enkel		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Platenspeler vinyl		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Computer		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Laptop		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ipad		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mobile Telefoon		☐	☐	☐	☐	☐	☐

Zenden

Eigen website? ☐ Ja ☐ Nee
Eigen podcast? ☐ Ja ☐ Nee

Uitwisselen

Berichten	Aantal apps			
	☐ Geen	☐ 1	☐ 2 – 5	☐ > 5
Social media	Aantal platforms			
	☐ Geen	☐ 1	☐ 2 – 5	☐ > 5
Voorkeur	☐ Sociaal	☐ Zakelijke	☐ Beeld	☐ Preformance
Chatbot service	Veel			
	☐	☐	☐	☐
	Niet			
	☐	☐	☐	☐

Lezen

U.p.w. ☐ 1 ☐ 3 ☐ 7 ☐ 14 ☐ 28 ☐ >28 ☐ Niet

u.p.w. = uur per week

Krant

- Aantal ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ >5 ☐ Geen
- Afname ☐ Internet ☐ Los ☐ Abonnement Weekend ☐ Abonnement Vol
- Voorkeur ☐ Plaatselijk ☐ Regionaal ☐ Landelijk ☐ Internationaal

Week-/maandblad/magazine

- Aantal ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ >5 ☐ Geen
- Afname ☐ Internet ☐ Los ☐ Abonnement
- Voorkeur ☐ Lifestyle ☐ Identiteit ☐ Sport ☐ Achtergrond ☐ Divers

Boek

- Afname ☐ Koop ☐ Bibliotheek
- Voorkeur ☐ Roman ☐ Thriller ☐ Non-fictie ☐ Historie ☐ Beschouwend

Radio luisteren

- U.p.w. ☐ 1 ☐ 3 ☐ 7 ☐ 14 ☐ 28 ☐ >28 ☐ Niet

Radio keuzes

- Zenders ☐ < 5 ☐ 5 – 20 ☐ 20 – 50 ☐ 50+
- Voorkeur ☐ Plaatselijk ☐ Regionaal ☐ Landelijk ☐ Internationaal
- ☐ Nieuws actualiteit ☐ Muziek pop ☐ Muziek klassiek ☐ Muziek genre specifiek

Audio streaming

- Diensten ☐ 1 ☐ 2 – 5 ☐ > 5

Kijken

Uur per week ☐ Niet ☐ 1 ☐ 3 ☐ 7 ☐ 14 ☐ 28 ☐ >28

TV

Zenders ☐ < 10 ☐ 10 – 20 ☐ 20 – 50 ☐ 50 – 100 ☐ > 100

Voorkeur ☐ Plaatselijk ☐ Regionaal ☐ Landelijk ☐ Internationaal

☐ Info ☐ Amusement ☐ Drama ☐ Sport

Video streaming

Diensten ☐ 1 ☐ 2 – 5 ☐ > 5

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Kinderen in het Jeugdjournaal blijken vroeg wijs.
Volwassenen in het NOS-journaal vroeg dom.

Ad 8: Kunst en cultuur/sport/ontmoeting

Kunst en cultuur

Actief

Uur p.m.

Kunsteducatie

.....

Amateurkunst

.....

Voorkeur

☐ Muziek

☐ Zang

☐ Drama

☐ Dans

☐ Beeldend

☐ Schilderen
tekenen

☐ Foto/film

☐ Taalexpressie

Passief

Museum

Bezoek p.j.

☐ Niet

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 5

☐ 10

☐ >10

Voorkeur

☐ Beeldend
modern

☐ Beeldend
klassiek

☐ Oudheid

☐ Fotografie

Theater

Bezoek p.j.

☐ Niet

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 5

☐ 10

☐ >10

Voorkeur

☐ Toneel

☐ Dans

☐ Musical

☐ Opera

Concertzaal

Bezoek p.j.

☐ Niet

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 5

☐ 10

☐ >10

Voorkeur

☐ Klassiek

☐ Pop

☐ Wereld

☐ Divers

Bioscoop

Bezoek p.j.

☐ Niet

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 5

☐ 10

☐ >10

Festival

Bezoek p.j.

☐ Niet

☐ 1

☐ 2-5

☐ 5-10

Voorkeur 1

☐ Pop

☐ Thema

☐ Wereld

☐ Divers

Voorkeur 2

Kleinschalig

☐

☐

☐

Grootschalig

☐

☐

Sport actief

u.p.w.

Verenigingsverband

.....

Sportschool

.....

Hap snap

.....

Tak van sport

Teamsport

Individueel

☐ Voetbal

☐ Atletiek

☐ Hockey

☐ Tennis

☐ Handbal

☐ Zwemmen

☐ Volleybal

☐ Schaatsen/Skeeleren

☐ Rugby

☐ Vechtsport

☐ Honkbal

☐ Paardensport

☐ Basketbal

☐ Golf

☐ Waterpolo

☐ Vissen

☐ Wielrennen

☐ Mountainbike

☐ Anders

☐ Anders

Faciliteit

☐ Veld ☐ Zaal ☐ Bad ☐ Baan ☐ Parcours ☐ Trapveldje

Sport passief

Bezoek p.j.

☐ Niet

☐ 1

☐ 2-5

☐ 5-10

☐ > 10

Verlies geen tijd met recht op je doel af te gaan.

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Ontmoeting

Gebedsruimte

Bezoek p.m. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2-5 ☐ 5-10 ☐ > 10

Buurt-/wijkcentrum

Bezoek p.m. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2-5 ☐ 5-10 ☐ > 10

Jongerencentrum

Bezoek p.m. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2-5 ☐ 5-10 ☐ > 10

Club/dansgelegenheid

Bezoek p.m. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2-5 ☐ 5-10 ☐ > 10

Café

Bezoek p.m. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2-5 ☐ 5-10 ☐ > 10

Terras april - oktober

Bezoek p.m. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2-5 ☐ 5-10 ☐ > 10

Restaurant

Bezoek p.m. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2-5 ☐ 5-10 ☐ > 10

Voorkeur keuken

☐ Nederlands ☐ Italiaans ☐ Balkan ☐ Aziatisch
☐ Spaans ☐ Grieks ☐ Afrikaans ☐ Midden-Oosten

Park/buurttuin

Bezoek p.m. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2-5 ☐ 5-10 ☐ > 10

Appen op fiets verboden

**Als we nou maar niet verplicht worden
praatgroepen te gaan promoten.**

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol
[www.twitter.com/deRageBol](https://twitter.com/deRageBol)

Ad 9: Vrije tijd/recreatie/ontspanning

Vrije tijd

Voorkeur	☐ Kinderen	☐ Wandelen	☐ Fietsen	☐ Tuinieren	☐ Dagje uit
	☐ Shoppen	☐ Familie/ vrienden	☐ Social media	☐ Tv-kijken	☐ Lezen

Vakantie

Aantal p.j.	☐ Geen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ >3
Bestemming	Zomer			Winter	
	☐ Eigen land	☐ Europa	☐ Wereld	☐ Alpen	☐ Elders
Overnachting	☐ Camping	☐ B&B	☐ Hotel	☐ Vak. huis	☐ Vak. park
Duur	☐ Weekend	☐ Week	☐ 14-dagen	☐ Maand	☐ > maand
Aard	☐ Cultuur	☐ Sportief	☐ Relax	☐ Strand	☐ Stedentrip
Vervoer	☐ Fiets	☐ Auto	☐ Camper	☐ Trein	☐ Vliegtuig
	☐ Boot				

Lol en leed op de camping

**Zat ie eindelijk lekker in z'n campingstoel,
moest ie de draagbare airconditioning weer oppompen.**

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Recreatie

Speeltuin buurt

Bezoek p.j. ☐ Niet ☐ 1-5 ☐ 5-15 ☐ 15-30 ☐ > 30

Speeltuin groot

Bezoek p.j. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2-5 ☐ 5-10 ☐ > 10

Dierentuin

Bezoek p.j. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2-5 ☐ 5-10 ☐ > 10

Circus

Bezoek p.j. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4

Attractiepark

Bezoek p.j. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3-5 ☐ >5

Tropisch zwembad

Bezoek p.j. ☐ Niet ☐ 1 ☐ 2-5 ☐ 5-10 ☐ > 10

Ontspanning

Slapen uur p.d. ☐ < 7 uur ☐ < 8 uur ☐ 8 uur ☐ > 8 uur ☐ > 9 uur

Yoga/meditatie ☐ Nooit ☐ Weleens ☐ Regelmaat ☐ Vaak ☐ Elke dag

Het elementaire paradijs (versie 1.0)

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • [www.twitter.com/deRageBol](https://twitter.com/deRageBol)

**Hof van Eden, Elyseïsche velden, Al-Djannah;
zoveel culturen, zoveel namen.**

**Telkens als metafoor van een oorspronkelijk leven
in harmonie met alles en iedereen.**

**Een opeenhoping van stromende rivieren, overvloedige
gewassen, een veelheid aan dieren, vogels en vissen.**

Rijke vindplaatsen met goud, balsemhars en edelstenen.

Geen gebrek. Geluk voor het oprapen. Het kan niet op.

**Gesitueerd in het stroomgebied van de Nijl,
in een tijdvak dat onze voorouders Zuidelijk Afrika al
hadden verlaten en optrokken richting
Midden Oosten, Azië, Europa.**

Ad 10: Infrastructuur

Standaard patroon afname/gebruik

	Basis
Water	150 liter p.p./p.d.
Elektra	2,5 kWh p.p./p.d.
Gas	2 kuub p.p./p.d.
Kabel	50MB/s
Opslag in cloud	10GB ruimte

p.p. = per persoon || p.d. = per dag

Eigen voorkeur afname

Water	☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Elektra	☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Gas	☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Kabel	☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Opslag cloud	☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer

Opwekking Elektra

Voorkeur opgeteld 100%

Zon	Wind	Kolen	Gas	Atoom	☐ Olie
..... %	 %	 %	 %	 %	 %

Afvalverwerking

Standaard patroon	p.p./p.m.
GFT	7 kg
Plastic/drinkverpakking	7 kg
Papier en karton	6 kg
Glas	2,5 kg
Kleding	2 kg
Apparatuur elektrisch	2 kg
Puin, grond en hout	4,5 kg
Restafval	10 kg
Rioolwater	4.000 liter

Eigen voorkeur afvalproductie

GFT					
☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Plastic/drinkverpakking					
☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Papier en karton					
☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Glas					
☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Kleding					
☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Apparatuur elektrisch					
☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Puin, grond en hout					
☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Restafval					
☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer
Rioolwater					
☐ Niet	☐ Basis	☐ Minder	☐ Meer	☐ Veel minder	☐ Veel meer

p.p. = per persoon || p.m. = per maand || GFT = groente-, fruit-, tuinafval

Ad 11: Geboorte en dood

Geboorte

Kinderwens ☐ Ja ☐ Nee

Aantal ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ >5

Setting ☐ Alleenstaand ☐ Gezin ☐ Deelouderschap

Stimulerende behandelingen zwangerschap

☐ Maximaal ☐ Met mate ☐ Nee

Baby-/peuter-
benodigdheden ☐ Kamer ☐ Wieg/Box/Kinderstoel
☐ Uitzet (kleding, speeltjes, luiers, verzorgingsbenodigdheden,
bed- en badspullen)
☐ Autostoel ☐ Kinderwagen/buggy ☐ Bakfiets

Inkoop ☐ Alles nieuw
☐ Deel tweedehands ☐ 10% ☐ 20% ☐ 30% ☐ >30%

Dood

Beschikbaarheid

Hospice ☐ Ja ☐ Nee

Opbaren ☐ Thuis ☐ Mortuarium

Afscheid ☐ Crematie ☐ Begrafenis ☐ Wetenschap

1.2: Inventarisatie consumptiepatroon kwalitatief

Voorkeur kwaliteit waaraan producten/diensten moeten voldoen; zeven criteria:

- Mooi

Esthetische uitstraling, kunstzinnige kwaliteit, onderscheidende vormgeving

- Duurzaam

Levensduur producten, kwaliteit grondstoffen, vakmanschap in maakproces, onderhoudsvriendelijk, eenvoudig recyclebaar.

- Comfortabel

Klant-/gebruiksvriendelijk, makkelijk, gerieflijk, genotvol.

- Mens-/diervriendelijk

Werkomstandigheden, veiligheid, menselijke maat, respect voor dieren in productieketen

- Milieuvriendelijk

Minimale belasting ecosysteem, klimaat neutrale productie, voorkeur regionale producten, strikt noodzakelijke verpakking

- Gevarieerd

Verscheidenheid aan assortiment en keuzemogelijkheden, voldoen aan verschillende wensen.

- Beschikbaar

Van 24/7 tot u vraagt en wij kijken wanneer dit beschikbaar komt. Wilt u altijd boontjes in de supermarkt of zijn seizoensgebonden groenten OK?

Wat dacht u van minder winst en een beter leven?

www.deragebol.nl

www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Eigen voorkeur gewenste kwaliteit

Algemeen

<i>Criterium</i>	<i>Prioriteit</i>		<i>Laag</i>		
	<i>Hoog</i>				
Mooi	++	+	0	-	--
	☐	☐	☐	☐	☐
Duurzaam	++	+	0	-	--
	☐	☐	☐	☐	☐
Comfortabel	++	+	0	-	--
	☐	☐	☐	☐	☐
Mens-/diervriendelijk	++	+	0	-	--
	☐	☐	☐	☐	☐
Milieuvriendelijk	++	+	0	-	--
	☐	☐	☐	☐	☐
Gevarieerd	++	+	0	-	--
	☐	☐	☐	☐	☐
Beschikbaar	++	+	0	-	--
	☐	☐	☐	☐	☐

*

Specifieke criteria kwaliteit mogelijk toegevoegd per deelgebied.
Voorbeeld: deelgebied eten en drinken.

Regeneratieve/ biologische teelt	☐	☐	☐	☐	☐
	Maximaal				Minimaal
Prioriteit regionale teelt	☐	☐	☐	☐	☐
	Hoog				Laag
Altijd verse producten	☐	☐	☐	☐	☐
	Ja				Nee
Boerderijen/tuinderijen	☐	☐	☐	☐	☐
	Kleinschalig				Grootschalig
Bewerkt voedsel	☐	☐	☐	☐	☐
	Ja				Nee
Aanbod fastfood	☐	☐	☐	☐	☐
	Overal				Nergens
Terugdringen plastic verpakking	☐	☐	☐	☐	☐
	Prioriteit				Geen prioriteit

1.3 Kosten mens en aarde

Wanneer de behoefte van de deelnemers bekend is, kunnen we de kosten van de consumptie inzichtelijk maken. Wat is er allemaal nodig om de gewenste producten en te realiseren?

Gehanteerde kostenposten binnen project *Het Paradijs ligt om de hoek*.

1. noodzakelijke hoeveelheid arbeid ^
2. noodzakelijke hoeveelheid grondstoffen ^^
3. gebruik ruimte/oppervlakte ^^^
4. Ecosysteem
 - 4.1 aanspraak op milieu ^^^^
 - 4.2 aanspraak op diversiteit flora/fauna/landschap ^^^^^
5. aanspraak op gezondheid mens ^^^^^^

^

Noodzakelijke werkuren realisatieproces.

^^

Gebruik hoeveelheid grondstoffen om tot product/dienst te komen. Voorkeur herleiding tot elementaire grondstoffen. Plastic is halffabricaat van elementaire grondstof olie.

^^^

Elk huis kost ruimte. Auto's vragen om parkeerplaatsen en wegen. Vliegtuigen kunnen niet zonder luchthavens. Ruimte gebruik luchthavens komt aldus als externe dienstverlening ten lasten van product vliegereizen.

^^^^

Milieu: aan de orde zijn luchtvervuiling, watervervuiling, grondvervuiling, geluidsoverlast, afvoer restafval naar vuilverbranding of stortplaatsen. Aanspraak op milieu wordt uitgedrukt in hoeveelheid geloosde afvalstoffen (vast/vloeibaar/gas). Geluidshinder in decibel. PFAS-vervuiling in nanogram per liter (ng/l), delen per biljoen (ppt) voor water, nanogram per kubieke meter (ng/m³) voor lucht

^^^^^

Diversiteit: het vaststellen van aanspraak op diversiteit begint met het vaststellen van de mate van diversiteit die noodzakelijk is voor een evenwichtig ecosysteem (natuur/klimaat) op de lange termijn. Beoordeling 100.

Hierop volgt een analyse van het realisatieproces van het betreffende product/de dienst. Beoordeeld wordt of de uitvoering bijdraagt of afbreuk doet aan de diversiteit van flora, fauna en landschap. De analyse wordt afgesloten met een beoordeling op de schaal 1 tot 100 (aanspraak product/dienst op diversiteit ecosysteem in vergelijking met gewenst evenwichtig ecosysteem (natuur/klimaat) lange termijn).

^ ^ ^ ^ ^ ^

De belangrijkste factoren die van invloed zijn op de gezondheid van de mens gedurende een realisatieproces:

- lange werktijden
- gebrek aan erkenning voor geleverde bijdrage
- fysiek zwaar werk
- geen gelegenheid tot zelfverwerkelijking
- hoge werkdruk
- onpersoonlijke omgangsvormen
- onveilige werkomgeving
- vervuilde werkomgeving
- weinig ruimte eigen initiatief
- ploegendiensten
- eindproduct draagt niets tot weinig bij aan maatschappelijk welbevinden
- geluidsoverlast

Vaststelling van de mate waarin het realisatieproces van het betreffende product/de betreffende dienst bijdraagt aan de gezondheid van de betrokkenen of daar afbreuk aan doet.

1. Basis indicator voor een gezonde werkomgeving. Beoordeling 100.
2. Actuele analyse van de mate van gezond/veilig realisatieproces. De analyse sluit af met beoordeling in verhouding tot gezonde werkomgeving op schaal 1 tot 100 .

Klimaattop

**Na de slotverklaring
lag de vloer bezaaid
met scherpe kantjes
en losse uiteinden.**

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

*

De toerekening van de kostenposten begint met het vaststellen van een realisatietabel per product of dienst. Hierin zijn alle componenten van de productieketen opgenomen.

Hoofdcategorieën:

- Arbeid
- Grondstoffen
- Oppervlakte
- Gebouwen
- Werktuigen/Machines/Apparatuur
- Restproducten
- Afvalstoffen
- Distributie

*

In de realisatietabel worden de componenten intern en extern onderscheiden.

Intern: toerekening vanuit primaire bedrijfsvoering

Extern: toerekening vanuit extern aangeleverde producten/diensten

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Ondertussen in de klas

**'Meester,
wanneer gaan we de aarde redden?'**

Tabel (2): Voorbeeld realisatietabel melk

	Realisatietabel		
	Product/Dienst	Melk	
	Uitgangspositie		
	Betreft	Boerderij	
	Opbrengst	<i>Hoeveelheid</i>	
	Melk l	1.200.000	
1	Arbeid	<i>Intern</i>	<i>Extern</i>
1.1	Boer	x	
1.2	Medewerker vast	x	
1.3	Loonwerker		x
1.4	Dierenarts		x
1.5	Adviseur bedrijfsvoering		x
1.6	Boekhouder		x
2	Grondstoffen		
2.1	Koeien 140 st	x	
2.2	Jongvee 40 st	x	
2.3	Cultuurgrond 80 ha	x	
2.4	Veevoer basis gras/mais	x	
2.5	Krachtvoer		x
2.6	Stro		x
2.7	Mest	x	
2.8	Zaaigoed		x
2.9	Medicijnen		x
2.10	Schoonmaak materialen		x
2.11	Bedrijfskleding		x
2.12	Water		x
2.13	Elektra		x
2.14	Benzine		x
3	Oppervlakte bedrijf		
3.1	Erf 1ha	x	
4	Gebouwen		
4.1	Stal 1		x
4.2	Stal 2		x
4.3	Kapschuur		x
4.4	Onderhoud	x	x

5	Werktuigen		
5.1	Melktank		x
5.2	Melkrobot 2st		x
5.3	Tractor 2st		x
5.4	Opraapwagen		x
5.5	Mengwagen		x
5.6	Kuilsnijder		x
5.7	Cyclomaaier		x
5.8	Schudder		x
5.9	Giertank		x
5.10	Zaaimachine		x
5.11	Veetransporter		x
5.12	Bedrijfsauto		x
5.13	Materialen/gereedschap divers		x
5.14	Onderhoud werktuigen	x	x
5.15	Computer/laptop/i-pad/mobile tel		x
6	Restproducten		
6.1	Kalveren		x
6.2	Vleeskoeien		x
6.3	Werktuigen inruil		x
7	Afvalstoffen		
7.1	Gebouwen afbraak		x
7.2	Mest	x	
7.3	Methaan		x
7.4	Stikstof		x
8	Distributie		
8.1	Bewerking		x
8.2	Verpakking		x
8.3	Opslag en Vervoer		x
8.4	Marketing		x
8.5	Verkooporganisatie		x

*

Makkelijk: realisatietabellen van vrijwel alle producten en diensten zijn beschikbaar.

Moeilijk: de betreffende ondernemers geven deze informatie in de regel niet prijs en beschouwen gegevens als bedrijfsgeheim.

*

Wachten tot bedrijven hun realisatietabellen inclusief kostenkolommen openbaar maken is geen optie. Vooruitlopende werkwijze van het project *Het Paradijs ligt om de hoek*.

- a. Geloofwaardige schattingen op basis van alternatieve berekeningen.
- b. Invoer gegevens uit openbare bronnen
- c. Input direct betrokkenen bij productie

Ad c.

Zie hoofdstuk 2: oefenpraktijk zelfsturende producent

Ad b.

Voor vorsers naar betrouwbare gegevens is een breed scala aan openbare bronnen beschikbaar:

- Internationaal: Verenigde Naties met zusterorganisaties zoals WHO, Unesco, Wereldbank, WFP (Wereld Voedsel Programma), Unicef.
- Landelijk: CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) met daarnaast meer specifieke onderzoeksinstituten als SCP (Sociaal Cultureel Planbureau), Planbureau voor de Leefomgeving, RIVM, (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu).
- Particulier: divers per maatschappelijk deelgebied dan wel thematiek Trimbos (verslaving), Nibud (koopkracht), Nivel (gezondheid), IISG (Internationaal Sociale Geschiedenis)
- Branches: belangenorganisatie hebben vaak een databank betreffende hun werkgebied. Voorbeeld: <https://www.bouwendnederland.nl/kennis/productie-kerncijfers>.
- Universiteit: faculteitsbibliotheken met online databases.
- Provincies en gemeenten met afdelingen onderzoek en statistiek.
- Open source: Wikipedia, Worldometers.info en sinds kort chatbots als Google AI-assistent en ChatGPT. Chatbots bundelen internet gegevens wereldwijd. U vraagt en zij draaien.
 - Hoeveel katoen vergt een broek? 1,5 tot 2 meter bij een stofbreedte van 1,4 meter.
 - Staalproductie per jaar wereldwijd? In 2024: 1,88 miljard ton.
 - Welk deel aardoppervlakte is woestijn? Zeventig procent van het aardoppervlak wordt ingenomen door water en van de resterende dertig procent bestaat gemiddeld een kwart uit woestijn.
 - Etcetera.

*

Informatievoorziening door chatbots vereist vooralsnog controle van bronnen/originele gegevens. Chatbots geven wel uitzicht op de toekomst van informatievoorziening. Vooral wanneer bedrijfsgegevens openbaar beschikbaar komen.

*

Zoeken op internet is de aangewezen weg. Richtlijnen voor documentatie beginnen met de afbakening van de vraag en een kritische selectie van trefwoorden. Maak het zo praktisch mogelijk. Bellen en een vraag stellen is nog steeds verrassend effectief: mensen aan de andere kant van de lijn willen in de regel graag helpen.

Ad a.

*

Voorbeeld van een geloofwaardige schatting op basis van een alternatieve berekening: de Arbeidswaardetheorie; stapsgewijs ontwikkeld door Locke, Smith, Ricardo en Marx. In het boek *'De Welvaart der Landen'* werkt Adam Smith (1723 - 1790) de arbeidswaardetheorie van Locke uit. Smith stelt zich de vraag: waarom heeft diamant een hogere waarde dan water, terwijl water toch duidelijk nuttiger is?

Smith verdeelt waarde in twee delen: gebruikswaarde en ruilwaarde. De gebruikswaarde (het nut) bepaalt óf een goed waarde heeft. Immers naar een product of dienst zonder nut is geen vraag. De ruilwaarde geeft aan hoeveel waarde een goed heeft in verhouding tot andere waren. Smith: 'Diamant is meer waard dan water, op grond van het feit dat diamant vinden/winnen meer werk kost dan water vinden/winnen.' De ruilwaarde van een goed wordt aldus bepaald door de hoeveelheid arbeidstijd die noodzakelijk is om het goed (waar/product/dienst) voort te brengen. De prijs beweegt zich op de vrije markt rondom deze ruilwaarde.

*

Kost een product/dienst 35 euro en is het gemiddeld bruto uurloon in de productieketen 35 euro per uur, dan kun je het totaal aan arbeid in het productieproces bij benadering vast stellen op 1 uur.

*

Tabel (3): Globale berekening noodzakelijke arbeid voor selectie producten/diensten op basis arbeidswaardeleer, bij gemiddeld bruto uurloon realisatietabel 35 euro.

	Kolom arbeid / product - dienst			Noodzakelijk
				arbeid
	Product/Dienst	Eenheid	Prijs	uur eenheid
		Product	€	product
1	Eten en drinken			
1.1	Melk	1 l	1,50	0,04
1.2	Zalmfilet	0,1 kg	3,80	0,11
2	Kleding en verzorging			
2.1	Voetbalschoenen	1 paar	110,00	3,15
2.2	Horloge regulier	1 st	130,00	3,72
3	Wonen			
3.1	Koelkast	1 st	600,00	17,16
3.2	Huis 120m2	1 st	360.000,00	10.296,00
4	Vervoer			
4.1	Fiets elektrisch	1 st	1.200,00	34,32
4.1	Auto standaard SUV midden	1 st	38.000,00	1.086,80
5	Onderwijs			
5.1	Middelbaar onderwijs pp	1 j	7.500,00	214,50
5.2	Universitair onderwijs	1 j	28.000,00	800,80
6	Gezondheidszorg			
6.1	Paracetamol	st	0,03	0,00
6.2	Operatie nieuw heup	1 x	11.000,00	314,60
7	Media en communicatie			
7.1	TV	1 st	850,00	24,31
7.2	Boek	1 st	18,95	0,54
8	Kunst en cultuur/sport/ontmoeting			
8.1	Sportschool	1 j	480,00	13,73
8.2	Festival Muziek grootschalig	1 x	320,00	9,15
9	Vrije tijd/recreatie/ontspanning			
9.1	Vakantiepark pp	Weekend	160,00	4,58
9.2	Wellness pp	Dag	90,00	2,57
10	Infrastructuur			
10.1	Elektra	kWh	0,33	0,01
10.2	Waterzuivering	1 j	550,00	15,73
11	Geboorte en dood			
11.1	Buggy	1 st	320,00	9,15
11.2	Crematie	1 x	9.500,00	271,70

*

Met het afsluiten van de inventarisatie consumptiepatroon kan per deelnemer de balans worden opgemaakt. Data worden ingevuld (brongegevens of geloofwaardige schattingen) en de kosten per eenheid product/ dienst worden gekoppeld aan de gemaakte keuzes.

Tabel (4): Toekenning kolommen kostentabel

	Toekenning kolommen kostentabel
<i>Nr.</i>	<i>Betreft</i>
a	Nummer
b	Deelgebied/gekozen producten/diensten
c	Afname kwantitatief
d	Arbeid kosten per eenheid product in uren
e	Arbeid subtotaal
f *	Grondstoffen kosten per eenheid product in kg
g	Grondstoffen subtotaal
h	Ruimte gebruik per eenheid product in m2
i	Ruimte subtotaal
j **	Ecosysteem milieu lasten per eenheid product in kg/geluid in dB
k	Milieu lasten subtotaal
l	Ecosysteem aanslag op diversiteit in %+–
m	Gezondheid aanslag op welbevinden in %+–
*	In eindversie tabel volgt uitsplitsing naar meest verbruikte elementaire grondstoffen.
**	In eindversie tabel volgt uitsplitsing naar meest geloosde afvalstoffen.

Tabel (5): Opbouw kostentabel invulling in verlengde keuzes individuele deelnemer

	Kostentabel opbouw											
	Kolommen											
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
	Deelgebieden											
1	Eten en drinken											
2	Kleding en verzorging											
3	Wonen											
4	Vervoer											
5	Opvoeding en onderwijs											
6	Gezondheidszorg											
7	Media en communicatie											
8	Kunst en cultuur/sport/ontmoeting											
9	Vrije tijd/recreatie/ontspanning											
10	Infrastructuur											
11	Geboorte en dood											
	Voor uitwerking deelgebieden											
	zie inventarisatie											
	consumptiepatroon deelnemer											
	Totalen											

Scheefwoners

6 miljoen 623 duizend euro inkomen
Geen Huur

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Het volledige overzicht van de kosten volgt na de toevoeging van de keuzes in kwaliteit.

*

Wensen in kwaliteit hebben gevolg voor de omvang van de kostenposten.

Tabel (6): Overzicht effect keuzes kwaliteit op kostenpost arbeid.

<i>Criterium</i>	<i>Keuze</i>	<i>Gevolg</i>	<i>Reden</i>	<i>Schatting</i>
	<i>prioriteit</i>	<i>kosten</i>		<i>effect</i>
		<i>arbeid</i>		
Mooi	Hoog	Toename	Extra tijd ontwerp - variatie	5%
Mooi	Laag	Afname	Meer massa-/ serieproducten	-5%
Duurzaam	Hoog	Toename	Zorgvuldiger werk noodzaak	15%
		korte termijn		
		Afname	Langere levensduur	-40%
		lange termijn		
Duurzaam	Laag	Afname	Nauwkeurigheid ontbreekt	-5%
Comfortabel	Hoog	Toename	Extra accessoires/faciliteiten	15%
Comfortabel	Laag	Afname	Standaard producten/diensten	-5%
Milieu-				
vriendelijk	Hoog	Toename	Intensieve/zuivere productie	20%
Milieu-				
vriendelijk	Laag	Afname	Aanrotzooien bespaart tijd	-20%
Mens-/Dier-				
Vriendelijk	Hoog	Toename	Productie kleinschaliger	10%
Mens-/Dier-				
Vriendelijk	Laag	Afname	Massaproductie	-25%
Gevarieerd	Hoog	Afname	Lekker eenvormig	-15%
Gevarieerd	Laag	Toename	Elke variatie is extra werk	15%
Beschikbaar	Hoog	Toename	Ook stand-by zitten is werk	10%
Beschikbaar	Laag	Afname	Inzet kan effectiever gepland	-15%

Keuzes kwaliteit individuele deelnemer

Criterium	Mate prioriteit				
	Hoog				Laag
Mooi	++	+	om even	-	--
	☐	X	☐	☐	☐
Duurzaam	++	+	om even	-	--
	X	☐	☐	☐	☐
Comfortabel	++	+	om even	-	--
	☐	☐	X	☐	☐
Milieuvriendelijk	++	+	om even	-	--
	X	☐	☐	☐	☐
Mens-/diervriendelijk	++	+	om even	-	--
	X	☐	☐	☐	☐
Gevarieerd	++	+	om even	-	--
	☐	☐	☐	☐	X
Beschikbaar	++	+	om even	-	--
	☐	☐	☐	X	☐

Natuur is een traagwerkend wonder.

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

*

De keuzes van deelnemers naar aanleiding van de criteria in kwaliteit zijn algemeen en betreffen alle producten en diensten.

*

Werkwijze doorberekening van het effect van kwaliteitskeuzes voor een specifiek product of dienst.

Voorbeeld melk.

1. Op basis van de praktijk van het productieproces, zoals weergegeven in de realisatietabel (zie pag. 45), wordt vastgesteld welke gevolgen de kwaliteitswensen van betreffende deelnemer hebben voor de kostenposten van de interne bedrijfsvoering: arbeid, grondstoffen, oppervlakte, ecosysteem en gezondheid.
Een keuze voor hoge prioriteit milieuvriendelijk zorgt voor stijging van de kostenpost arbeid. Daar staat tegenover winst voor het ecosysteem (milieu/biodiversiteit).
2. Voor alle externe producten en diensten waar gebruik van wordt gemaakt in het productieproces van melk geldt dezelfde procedure. Welk effect hebben de kwaliteitswensen van de deelnemer op kosten van gebruikte externe grondstoffen, werktuigen, diensten in realisatietabel? De eindtotalen uit de realisatietabellen van deze producten/diensten worden na de verrekening van de effecten automatisch gegenereerd in de realisatietabel melk.

Koeien horen in de wei.

Maar wat doen al die mensen dan nog in hun kantoren?

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

*

Tabel (7): Uitwerking effect keuzes deelnemer kwaliteit op kosten arbeid (fictief).

	Verzamelstaat									
	effect keuzes kwaliteit									
	kosten arbeid									
	Product/dienst	Melk								
	Uitgangspositie	Boerderij								
	Aard productie	Biologisch								
							Mens-/			
						Milieu	dier		Be-	
				Duur	Comfor	vrien-	vrien-	Gevari-	schik-	
	Criteria		Mooi	zaam	tabel	delijk	delijk	eerd	baar	
	Stand van zaken intern		n.v.t.	plus	min	plus plus	plus	n.v.t.	n.v.t.	
	Keuze deelnemer	prioriteit								
		plus plus	□	x	□	x	x	□	□	
		plus	x	□	□	□	□	□	□	
		omeven	□	□	x	□	□	□	□	
		min	□	□	□	□	□	□	x	
		mni min	□	□	□	□	□	x	□	
	Effect									Correctie
										totaal
1	Arbeid									
	Intern	input boer	nvt	5%	5%	0%	10%	nvt	nvt	20%
	Extern	schatting	5%	15%	0%	10%	10%	-15%	-10%	15%

*

Bij het beschikbaar komen van data kan eenzelfde verzamelstaat gemaakt worden voor de berekening van de totale correctie op kwaliteitskeuzes met betrekking tot de kostenposten grondstoffen, ruimte, ecosysteem en gezondheid.

Tabel (8): Toekenning kolommen kostentabel inclusief extra kolommen voor correctie keuzes kwalitatief + kosten totaal.

	Indeling kolommen eindversie kostentabel
<i>Nr.</i>	<i>Betreft</i>
a	Nummer
b	Product/dienst
c	Afname kwantitatief
d	Arbeid kosten per eenheid product in uren
e	Arbeid subtotaal
f	Correctie keuzes kwalitatief
g	Arbeid totaal
h *	Grondstoffen kosten per eenheid product in kg
i	Grondstoffen subtotaal
j	Correctie keuzes kwalitatief
k	Grondstoffen totaal
l	Ruimte gebruik per eenheid product in ha
m	Ruimte subtotaal
n	Correctie keuzes kwalitatief
o	Ruimte totaal
p **	Ecosysteem milieu lasten per eenheid product in kg
q	Milieu lasten subtotaal
r	Correctie keuzes kwalitatief
s	Milieu lasten totaal
t	Ecosysteem belasting diversiteit in %+-
u	Correctie keuzes kwalitatief
w	Ecosysteem belasting diversiteit in %+- definitief
v	Gezondheid belasting in %+-
x	Correctie keuzes kwalitatief
y	Gezondheid belasting in %+- definitief
*	In eindversie tabel volgt uitsplitsing naar meest verbruikte elementaire grondstoffen.
**	In eindversie tabel volgt uitsplitsing naar meest geloosde afvalstoffen.

[illegible]

Kolom	Betreft	Kostenpost
g	eindtotaal	noodzakelijke hoeveelheid arbeid
k	eindtotaal	noodzakelijke hoeveelheid grondstoffen
o	eindtotaal	gebruik ruimte/oppervlakte
s	eindtotaal	aanspraak op ecosysteem milieu
w	eindtotaal	aanspraak op ecosysteem diversiteit
y	eindtotaal	belasting gezondheid mens

1.4 Consumptie deelnemer versus mogelijkheden mensheid - aarde

*

Elke deelnemer aan de inventarisatie van het consumentenpatroon heeft nu inzicht in de kosten van het in vervulling laten gaan van de eigen wensen en behoeften.

*

Om zicht te krijgen op de consequenties van ieders keuzes, wordt de individuele eindrekening (totalen kostentabel definitief) vermenigvuldigd met 5.000.000.000: het aantal wereldburgers van vijftien jaar of ouder op dit moment.

*

Uitgangspunt hierbij: 1-ieder gelijkwaardig.

Tabel (10): Kosten doorrekening; van deelnemer naar mensheid >15

	Kosten doorrekening		
	deelnemer/mensheid >15		
			<i>Totalen</i>
			<i>deelnemer</i>
		<i>Totalen</i>	<i>x</i>
		<i>deelnemer</i>	<i>5 miljard</i>
1	Arbeid		
2	Grondstoffen		
3	Ruimte		
4	Ecosysteem		
4.1	Milieu		
4.2	Diversiteit		
5	Gezondheid		

*

Laatste correctie om de gewenste consumptie voor de gehele mensheid vast te stellen.

Werkwijze: bepaal de verhouding van verbruik tot < 16/verbruik > 15 en tel de totalen bij elkaar op.

Deelgebied	Verbruik < 16 in verhouding tot verbruik > 15 ^
• Eten en drinken	- 40 %
• Kleding en verzorging	even
• Wonen	- 300 %
• Vervoer	- 50 %
• Opvoeding en onderwijs	+ 400 %
• Gezondheidszorg	- 300 %
• Media en communicatie	- 50 %
• Kunst en cultuur/sport/ontmoeting	even
• Vrije tijd/recreatie/ontspanning	even
• Infrastructuur	- 50 %
• Geboorte en dood	nvt

^

Aangegeven schattingen zijn prematuur. Nadere invulling volgt op basis van dataonderzoek.

**Er zijn van die dagen
dat terwijl donkere wolken zich samenpakken
de zon volop schijnt.**

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Tabel (11): Kosten doorrekening; deelnemer/mensheid totaal.

	Kosten				
	van deelnemer				
	naar mensheid totaal				
					<i>Consumptie</i>
			<i>Totalen</i>		<i>mondiaal</i>
			<i>deelnemer</i>	<i>Correctie</i>	<i>op basis van</i>
		<i>Totalen</i>	<i>x</i>	<i>verhouding</i>	<i>keuzes</i>
		<i>deelnemer</i>	<i>5 miljard</i>	<i>> 15 j / < 16 j</i>	<i>deelnemer</i>
1	Arbeid				
2	Grondstoffen				
3	Ruimte				
4	Ecosysteem				
4.1	Milieu				
4.2	Diversiteit				
5	Gezondheid				

Doe eens gek.

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

Zoek het zelf uit.

*

Beschikken mensheid en onze aarde over het vermogen aan deze consumptievraag te voldoen?

Arbeid

Naar schatting zijn 4 miljard mensen arbeidsvermogen en in staat een bijdrage leveren. Uitgaande van een arbeidsweek van 40 uur x 42 weken werken per jaar x 4 miljard komen we uit op 6.720.000.000.000 (zegge zes biljoen zeventhonderdtwintig miljard) arbeidsuren per jaar. Waar komen jouw keuzes op uit? En ben je eventueel bereid richting toekomst wekelijks 50 of zelfs 60 uur per week te werken?

Grondstoffen

Van de belangrijkste elementaire grondstoffen is bekend hoeveel voorraad de aarde herbergt. Presentatie van deze reserves biedt de mogelijkheid tot vooruitkijken. Hoeveel jaar hebben we nog te gaan op basis van het gekozen consumentenpatroon?

Ruimte

Planeet aarde telt een oppervlakte van 510 miljoen vierkante kilometer. Dat geeft 63.750 m² per persoon. Juich niet te snel, want 70% is water en van de 30% land is ¼ woestijn. Daarbij is de resterende 14.343 m² pp inclusief alle noodzakelijke openbare voorzieningen: wegen, parken, industrieterreinen, meubelboulevards, sportvelden, pleinen, landbouwgrond, vaarwegen, etcetera. De wilde natuur mogen we niet vergeten (gezond streven 40%). Resulteert: 8.604 m² p.p. Dus mocht je drie keer per maand willen vliegen, een huis met zwembad en voor elke auto drie parkeerplaatsen? Wellicht moet het gewenste speeltuintje om de hoek dan verhuizen naar de maan.

Milieu

Welke aanspraak is jaarlijks maximaal mogelijk op het mondiale ecosysteem wil het nog een beetje leefbaar blijven op ons kleine bolletje in het oneindige heelal? Positief: jouw keuzes bepalen de mate van vervuiling en natuurherstel.

Gezondheid

Op de menselijke barometer van belangrijkheid staat 'gezondheid' onverminderd op 1. Een mooie reden om te controleren of met de optelsom van je behoeften en wensen beschikbaar voor 1-ieder, er richting toekomst nog een beetje gezond te leven valt.

Tabel (12): Balans consumptie mondiaal versus vermogen mensheid/aarde

a	b	c	d	e	f	g	h	i
	Balans							
	mondiale							
	consumptie							
	versus vermogen							
	mensheid/aarde							
					Consumptie			
			Totalen		mondiaal			
			deelnemer	Correctie	op basis van	Draagkracht	Verschil	
		Totalen	x	verhouding	keuzes	mensheid	kolommen	Eenheid
		deelnemer	5 miljard	> 15 j / < 16 j	deelnemer	aarde	g/h	product
1	Arbeid					6.720		mjh
2	Grondstoffen							
2.1	Uitsplitsing							
	belangrijkste							
	primaire							
	grondstoffen							
3	Ruimte					8.604		m2 pp
4	Ecosysteem							
4.1	Milieu							
	Uitsplitsing							
	belangrijkste							
	lucht-/water-/grond-							
	verontreinigers							
4.2	Diversiteit							
	Parameter +/-							
5	Gezondheid							
	Parameter +/-							

Uitdaging

*

Bij kolommen F en G in evenwicht is het gekozen consumptiepatroon in overeenstemming met de mogelijkheden van de mensheid en de aarde.

*

De database achter het project *Het Paradijs ligt om de hoek* krijgt een automatische koppeling tussen individuele keuzes per product/dienst en de doorrekening naar de totalen voor mondiale consumptie. Met aanpassing van je kwantitatieve en kwalitatieve consumptiekeuzes is de discrepantie tussen kolommen F en G groter of kleiner te maken.

*

Deelnemers aan *Het Paradijs ligt om de hoek* kunnen hun input open stellen voor derden. Dit maakt uitwisseling mogelijk voor vergelijk, discussie en meningsvorming.

*

Fysieke ontmoetingen zijn daarbij noodzakelijk. Volgens Hegel is er een verschil tussen weten en beseffen. Weten kun je alleen. Voor beseffen heb je anderen nodig. Dus op zoek naar het gewenste evenwicht? Rond de tafel met vrienden en bekenden. Een serie workshops met collega's. Als groepsopdracht in havo 4. Een presentatie-avond gefaciliteerd door de wijkvereniging. In plaats van een avondje bingo of mens-erger-je-niet: een oefening in zelfsturing.

**Als we het zo druk hebben onszelf overeind te houden,
kunnen we beter wat dichterbij elkaar gaan staan.**

www.deragebol.nu • www.facebook.com/derAgeBol • www.twitter.com/derAgeBol

*

Het uitgangspunt van gelijkwaardigheid (elke aardbewoner heeft evenveel recht op de weldaad van de wereld) leidt niet automatisch tot gelijkheid c.q. eenheidsworst: allemaal hetzelfde. Door persoonlijke voorkeuren zullen weinig consumptiepatronen overeen komen. Zolang aan het einde van kiezen, afwegen, aanpassen en wellicht inschikken, de totalen van kolommen F en G maar in balans zijn.

*

Bij pogingen een eventuele kloof tussen wensen en mogelijkheden te overbruggen, staat het deelnemers vrij het beginsel van gelijkwaardigheid te laten vallen. Bijvoorbeeld: niet alle mensen op aarde hebben recht op het consumptiepatroon waar je zelf voor kiest. Iedereen is gelijk maar jij bent meer gelijk dan de ander. Verantwoording en argumentatie voor deze opstelling ligt bij de betreffende deelnemer(s).

*

Deelnemers staat het ook vrij de kloof tussen willen (gekozen consumptiepatroon) en kunnen (draagkracht mensheid/aarde) niet te overbruggen. Neem de vrijheid jezelf, de anderen en moedertje aarde op te blazen. Oefen alvast met je naasten aan de keukentafel.

www.deragebol.nu • www.facebook.com/deRageBol • www.twitter.com/deRageBol

De multiculturele samenleving

O, u bedoelt de aarde.